

ਘਰ 'ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਇੱਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਮੀਦਾਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗੰਗਾ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸੈਰੁਜਮੂਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਗਰਥ ਸੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਸਟੇਪੇਲਜ਼, ਅਨੰਤ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VIII ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਡੀ-6 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਨੇ 25 ਅਕਤੂਬਰ, 1945 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ-ਡੀ-5) ਵਿੱਚ ਸਤ ਨਰਾਇਣ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ-ਡੀ-6 ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ ਜਦੋਂ ਘਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਘਰ ਉਸ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਹਾਤਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਅ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਇਦ ਹੀ ਢੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਬੇਚੈਨ ਸਨ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਸਨ, ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕਹੀਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ ਡੀਰੀਕਿਊਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਬਚਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ ਸੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰੱਖਿਆ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲਣਾ ਏਸਟੇਪਲ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੰਗ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਟੇਪਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਕੁਇਟੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੱਟ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਕੇਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਐਸਟੇਪਲ' ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸੱਚ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਬੇਰੁਖੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਸੰਗਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਗੈਰ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ।

ਐਸਟੇਪਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਚਾਅ ਲਈ ਇੱਕ ਢਾਲ ਹੈ, ਪਰ ਹਮਲੇ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਸਟੇਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤਿਤ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ "ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੇਪਲ" ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਐਸਟੇਪਲ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੇਕੋ. ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ 'ਤੇ ਗੈਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਟਾਲਾ ਵੱਟਦੀ ਹੈ। "ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੇਪਲ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਇਸ ਇਕੁਇਟੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 1,500 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਥੇ ਹਨ, ਪਰ ਤਿੰਨ

ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਹਨ।" ,—(ਐਮਜ਼, ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਲੈਕਚਰ, ਪੀ 143. ਅਮਰੀਕਨ ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ, ਵਾਲੀਅਮ 19, ਪੈਰਾ 53, ਪੰਨਾ 657-658 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:-

"ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੇਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨਾਮ ਸਿਰਫ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਐਸਟੇਪਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਾਅਦੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਯੋਖਾਯੜੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੇਪਲ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੀਸੀਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਅਧਾਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਸਟੇਪਲ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਸਟੇਪਲ, ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

"ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ" ਐਸਟੇਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਇਕੁਇਟੇਬਲ" ਜਾਂ "ਅਰਧ" ਐਸਟੇਪਲ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੈਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼ ਆਫ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਥਰਡ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਖੰਡ 15, ਪੰਨਾ 175 ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ "ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ, ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਇਲ-ਮੇਲਰ ਬਨਾਮ ਏ. ਲੇਵਿਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ) ਲਿਮਿਟਡ.. (1) ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੈਸ ਲਾਈਟਰ ਅਤੇ ਰੀਫਿਲ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਕਾਢਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਇਲਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਡੇਨਿੰਗਜ਼ ਐਲ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਬਾਈਡਿੰਗ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਜਾਂ ਤੱਥ ਜਾਂ ਦੇਵਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣਾ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਖੌਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ; ਪਰ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਪੁਰਾਣੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਐਸਟੇਪਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨਵਾਂ ਐਸਟੇਪਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਲਓ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੈਂਟਰਲ ਲੰਡਨ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟਰੱਸਟ ਲਿਮਿਟਡ ਵਿੱਚ 4 -ਜੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਟ੍ਰੀਜ਼ ਹਾਊਸ ਲਿਮਿਟਡ (2), ਅਤੇ ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ, ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ (3), ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ (1), ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਸ ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ (2)। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਨੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸੈਂਟਰਲ ਲੰਡਨ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟਰੱਸਟ ਲਿਮਿਟਡ, ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਟ੍ਰੀਜ਼ ਹਾਊਸ ਲਿਮਿਟਡ, (3) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਸੀ। ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ, ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਸੀ। ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਭਰੋਸਾ ਸੀ; ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਲਾਰਡ ਗੋਰੇਨ ਟੂਲ ਮੈਟਲ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਟੰਗਸਟਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ (1) ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਟੇਪਪਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਫੈਸਲੇ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੀਤੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਸੰਗਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ "ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ" ਐਸਟੇਪਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ,

ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਡੀ. ਫਲਸੈਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ, ਜੇ.ਜੇ.

ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ,—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

C. ਫੁਟਕਲ 746-ਡੀ 1960 ਵਿੱਚ S.C.A. 1959 ਦੀ 37-ਡੀ.

ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V of 1908) —ਆਰਡਰ 45. ਨਿਯਮ 7—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਵਾਲੀਅਮ V, ਅਧਿਆਇ 8-ਏ ਨਿਯਮ 3—ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਅਧਿਆਇ XII, ਨਿਯਮ 1 ਏ, ਅਤੇ 3—ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ-ਕੀ ਕੀ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2,500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤੱਕ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਚੈਪਟਰ XII ਦੇ ਨਿਯਮ 1A ਅਤੇ 3 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2,500 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਅੰਕੜੇ ਤੋਂ ਹਟਣ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਆਇ VIII ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਭਾਗ 5, ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਨਿਯਮ, ਭਾਗ II ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। ਆਰਡਰ XII ਅਤੇ ਨਿਯਮ 1(1)-A, 2, 3 ਅਤੇ 4।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਈ.ਐਮ.

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.—ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਨੁਛੇਦ 133(1)(c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿਟਨੈਸ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ? ਸੰਵਿਧਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਭਾਗ V ਦੇ ਅਧਿਆਇ 8-ਏ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 2,500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਾਲਾਤ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਸਵਾਲ ਉੱਠੇ ਹਨ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜੀ.ਡੀ. ਖੇਸਲਾ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 19 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 133(1) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਚੋਪੜਾ, ਜੇ. ਅਤੇ ਮੈਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, 15 ਫਰਵਰੀ, 1960 ਨੂੰ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ 2,500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਦਿੱਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 50 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 3 ਦੁਆਰਾ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ

ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੇ. ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ ਅਤੇ ਜੇ ਸੀ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।, ਜੇਜੇ, ਮਿਤੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

“ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 2,500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੇਟ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1950 ਦੇ ਹੁਕਮ XII ਦੇ ਨਿਯਮ 1A ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਅਧਿਆਇ 8-ਏ ਦਾ ਨਿਯਮ 3, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਖੰਡ V ----- ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ-

“ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮ ਬੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੌਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਜਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ (ਜੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ 2,500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ।

ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1950 ਦਾ ਹੁਕਮ XII, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: -

"(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕੇਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XLV ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ > ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ। ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 132(1), 133(1) ਅਤੇ 135 ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

(1A) ਕੇਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XLV, ਨਿਯਮ 7(I)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, 2,500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਈ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਢੁਕਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 5,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

* * * * *

(3) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਅਗਲਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 2,500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਕੜੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 5,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਮਿਆਰੀ ਅੰਕੜੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ 2500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਮਿਆਰੀ ਅੰਕੜੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਅਨੁਵਾਦਕ: ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।